

Voorstel Gemeenteraad

Vergadering gemeenteraad d.d. 10 juli 2025

Portefeuillehouder: Pier Prins
Beleidsveld: Beleid, Realisatie en Beheer Openbare Ruimte
Zaaknummer: 1006961

Onderwerp: Raadsvoorstel vaststellen Speelruimteplan 2025

Korte samenvatting

Met de gemeentelijke herindeling in 2021 is er in de gemeente Eemsdelta een groot en diverse speelaanbod ontstaan. Verspreid over de verschillende wijken, buurten en dorpen beschikt de gemeente over maar liefst 191 verschillende speel- en beweegplekken.

Onze gemeente kent een actief verenigingsleven. Ook in de speelruimte. Er zijn 39 speelplekken in beheer bij speeltuinverenigingen of stichtingen. Daarnaast bevinden er zich 32 speelplekken op schoolpleinen van basisscholen en zijn er 9 beweegparken.

Met dit grote en diverse speel- en beweeg aanbod en diversiteit aan belanghebbenden is er met de herindeling een opgave ontstaan om het beleid te harmoniseren en kaders op te stellen voor inrichting en het beheer van de speel- beweeg ruimte in Eemsdelta.

Met een analyse van speelruimte is in 2022 een eerste stap gezet in de harmonisatie van het speelruimtebeleid, waarbij een vergelijking is gemaakt tussen de verschillende kernen en buurten en inzicht is verkregen in het speelaanbod en de speelbehoefte.

Met het Speelruimteplan wordt het beleid en het beheer van de speelruimte verder geharmoniseerd. Gebaseerd op een goede spreiding van de speelruimte, een goede inrichting van de speelruimte en goed onderhoud van speelruimte blijft het aanbod van spelen en bewegen in Eemsdelta afgestemd op de behoefte van de verschillende doelgroepen.

Aan de raad

Voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. Het Speelruimteplan Eemsdelta 2025 vast te stellen;
2. De financiële uitzetting te dekken vanuit maatregel 14, Nij Begun.

Aanleiding

De volgende onderdelen geven aanleiding om aan de hand van het Speelruimteplan kaders vast te stellen voor de inrichting en het beheer van onze speelruimte:

Het grote en diverse speel- en beweeg aanbod en diversiteit aan belanghebbenden vraagt om kaders voor de inrichting en het beheer van de speel- beweeg ruimte in Eemsdelta.

1. De analyse van het speelaanbod en het inzicht in de speelbehoefte uit 2022 biedt een goede basis voor de verdere uitwerking van de spreiding, inrichting en vervanging van de speelruimte.
2. Het grote aanbod aan speelruimte in beheer bij speeltuinverenigingen en scholen vraagt om een goede samenwerking en duidelijke en uniforme afspraken over de eigendom en het beheer van de speelplekken.
3. Een verdere uitwerking voor een uitdagende, natuurlijke en groene speel- en schoolomgeving op basis van de 'visie voor de groene toekomst van Eemsdelta' van de kindergebiedsregisseurs van JongGoud (zie Programma Groen Eemsdelta 2030)
4. Voor een veilige en aantrekkelijke speelruimte zijn voldoende financiële middelen nodig voor inspectie, beheer en vervanging van speelplekken.
5. Met de komst van de beweegparken in Eemsdelta is de behoefte ontstaan om spelen en bewegen in de openbare ruimte meer te integreren.
6. Op basis van de beleidsnota 'Voel je thuis in Eemsdelta' werken we aan een inclusieve speelcultuur waarin sociale en fysieke drempels zo veel mogelijk worden weggenomen en waar kinderen zich veilig en welkom voelen en elkaar kunnen vinden om te spelen en plezier te maken.

Beoogd effect

Met het monitoren van de speelruimte, ten opzichte van de kinderaantallen blijft het aanbod voor spelen en bewegen afgestemd op de behoefte van de verschillende doelgroepen. Dit zorgt voor het behoud van drie kernkwaliteiten van de speelruimte:

1. Een goede spreiding van de speelruimte. Een goede spreiding houdt de speelruimte bereikbaar, ook als het aantal kinderen afneemt of als er verschuivingen optreden in de leeftijdsgroepen.
2. Een goede inrichting van de speelruimte. Goede inrichting houdt de speelruimte aantrekkelijk en zorgt voor goed gebruik en meer kans op samen spelen.
3. Een goed onderhouden speelruimte. Goed onderhoud zorgt voor schone, hele en veilige speelruimte. Wat bijdraagt aan goed gebruik en uitstraling van een kern of buurt.

Argumenten

Kinderen en jongeren zijn een belangrijke gebruikersgroep van de openbare ruimte. De omgeving waarin zij opgroeien is van invloed op hun latere sociale en lichamelijke ontwikkeling. Een goede omgeving om buiten te spelen en te bewegen is niet alleen belangrijk voor hen, maar draagt bij aan een gezonde leefomgeving voor iedereen.

Gelet op de gemiddelde afschrijvingstermijn van 15 jaar is er een forse opgave in het vervangen van gemeentelijke speelplekken aanwezig. Op basis van de cyclische aanpak zouden er vóór 2026 54 speelplekken vervangen moeten worden. Dat is ongeveer 30% van ons speelareaal. Het uitstellen van investeringen in de speelruimte zorgt ervoor dat deze opgave groter wordt en dat een aantrekkelijke speel en leefomgeving voor 14% van onze inwoners (14 jaar en jonger) verder afneemt.

Kanttelingen

Het vervangingsplan 2026-2029 van de speelplekken kan worden uitgevoerd zodra er financiële middelen beschikbaar worden gesteld. De financiële uitzetting van € 1.070.000 voor de jaren 2026 – 2029 wordt gedekt vanuit maatregel 14, Nij Begun.

Aanpak/uitvoering

Het Speelruimteplan wordt behandeld in de raadscommissie van 14 mei 2025. Na vaststelling van Speelruimteplan op 9 juli 2025 treedt deze in werking en zal volgens de kaders voor de spreiding en inrichting van de speelruimte worden gewerkt.

De vervanging van speelplekken op basis van het vervangingsplan 2026-2029 zal bij vaststelling van het Speelruimteplan worden voorbereid zodat de uitvoering in het voorjaar van 2026 kan worden gestart.

Rol en bevoegdheid raad

De gemeenteraad heeft een kaderstellende, controlerende en de volksvertegenwoordigende rol. Als onderdeel van deze rol heeft de raad de bevoegdheid om het beleid en de kaders voor de inrichting en het beheer van de speelruimte in Eemsdelta vast te stellen.

Daarnaast heeft de raad het budgetrecht en de daaruit voortvloeiende budgetbevoegdheid.

Financiën

Voor de inspecties, onderhoud en reparaties van de gemeentelijke speelvoorzieningen is, afhankelijk van de onderhoudsbehoefte, jaarlijks tussen € 80.000 en € 100.000 benodigd. Van deze kosten is 10% benodigd voor het repareren van schade door vandalisme. In de begroting van 2026 is voor deze werkzaamheden een bedrag van € 100.600 opgenomen. Vanaf 2027 bedraagt het budget door negatieve indexatie jaarlijks € 98.900.

Met dit budget kunnen de kosten voor het uitvoeren van het reguliere onderhoud worden gedekt. Ook kunnen uit dit budget de inspecties van de speeltoestellen en ondergronden van speeltuinverenigingen en scholen worden bekostigd.

Voor de aanleg van nieuwe speelplekken en het vervangen van speelplekken is vanaf 2026 geen investeringskrediet beschikbaar. Hierdoor kan niet aan de uitgangspunten van het vervangingsplan worden voldaan.

De huidige nieuwwaarde van het totale areaal van speelvoorzieningen, inclusief ondergronden, bedraagt ruim drie miljoen euro. Het vervangingsplan gaat uit van nieuwe streefwaardes van de verschillende typen plekken; kernplek, buurtplek en steunplek. Hiermee ontstaat een realistisch vervangingsplan, gebaseerd op de inrichtingsprincipes uit het beleidsplan.

Op basis van het vervangingsplan is er jaarlijks een investering nodig in de speelvoorzieningen. In de onderstaande tabel zijn voor de jaren 2026 – 2029 het aantal te vervangen speelplekken en het investeringskrediet opgenomen.

Jaar	Aantal speelplekken	Benodigd investeringskrediet
2026	9 speelplekken	€ 293.000
2027	9 speelplekken	€ 267.000
2028	8 speelplekken	€ 267.000
2029	7 speelplekken	€ 243.000
Totaal 2026-2029	33 speelplekken	€ 1.070.000

De benodigde investeringen voor 2026 -2029 worden gedekt vanuit maatregel 14, Nij Begun. Door de raad zijn hiervoor reeds de benodigde middelen beschikbaar gesteld. Omdat de benodigde investeringen voor de periode 2026 t/m 2029 worden gedekt vanuit maatregel 14, Nij Begun, zal er geen sprake zijn van kapitaallasten die ten laste komen van het financieel perspectief.

Voor de jaren 2030 en verder moet rekening worden gehouden met een gemiddelde investering voor de vervanging van speelplekken van € 150.000 per jaar. Afhankelijk van de resultaten uit de inspecties. De opgave voor vervanging is dan grotendeels weggewerkt, waardoor kan worden aangesloten op de cyclische vervanging. Dit voorstel is afgestemd met de afdeling financiën.

Participatie

We vinden het belangrijk dat inwoners meedenken, meebeslissen en meewerken om tot een passende speelruimte te komen. Bij de inrichting en het beheer van de speelruimte is participatie geen nieuw onderwerp. In veel gevallen ontstaan initiatieven voor de speelruimte bij de inwoners zelf.

Via het proces van bewonersinitiatieven wordt een idee vertaald naar een haalbaar en breed gedragen plan.

We toetsen de initiatieven aan de normen en spreidingsprincipes uit dit Speelruimteplan.

Daar waar vanuit beheer een opgave in de speelruimte ontstaat, bieden de normen en spreidingsprincipes uit het Speelruimteplan en de kaders van ons participatiebeleid houvast.

Communicatie

Bij vaststelling van het Speelruimteplan zal dit via de gebruikelijke kanalen worden gecommuniceerd. Op onze website is op dit moment nog geen informatie over de speelruimte beschikbaar. Zodra de buitenspeelkaart van JongGoud gereed is, zal er een pagina worden ingericht waarop ook de kaart wordt gepubliceerd.

Op basis van beheerafspraken in het Speelruimteplan zullen er bij vaststelling van het Speelruimteplan individuele afspraken worden gemaakt met de speeltuinverenigingen en scholen om op basis van de drie situaties passende beheerafspraken te maken.

Ter voorbereiding op het Speelruimteplan zijn er bijeenkomsten met de speeltuinverenigingen en scholen georganiseerd. Bij die bijeenkomsten is de gezamenlijke wens uitgesproken om ook in de toekomst eens per jaar bij elkaar te komen om ontwikkelingen, kennis en informatie te delen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta

Ben Visser
Burgemeester

Klaas van der Wal
Secretaris

Bijlage(n)

- Speelruimteplan Eemsdelta

Besluit Gemeenteraad

De raad van de gemeente Eemsdelta,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 22 april 2025,

BESLUIT

4. Het Speelruimteplan Eemsdelta 2025 vast te stellen;
5. De financiële uitzetting te dekken vanuit maatregel 14, Nij Begun.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 juli 2025

De raad van de gemeente Eemsdelta

B. Visser
Voorzitter

T.G.C. Kramer-Klein
Griffier